

Kroonika

Rektorid allkirjastasid rahvusvahelistumise heade tavade leppe

6. detsembril kirjutasid ülikoolide rahvusvahelistumise heade tavade leppe alla avalik-õiguslike ülikoolide rektorid, sealhulgas TTÜ rektor Peep Sürje. Allkirjutanud kutsuvad leppega liituma kõiki Eesti kõrgkooli, kes on valmis toetama Eesti kujunemist rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud kvaliteetset kõrgharidust pakkuvaks riigiks.

"See on liikumine konnatiivistumise vastu. Me võime olla enda arust head, kui keeme oma mahlas. Kuid kui puudub võrdlusmoment, siis on väga raske nimetada end rahvusvahelisel tasemel õpet andvaks ülikooliks," ütles lepingule alla kirjutanud Tallinna Tehnikaülikooli rektor ja Rektorite Nõukogu juhatuse esimees Peep Sürje.

Tallinna Ülikoolis allkirjastatud ülikoolide rahvusvahelistumise heade tavade leppe määratletakse head tavad Eesti ülikoolide õppimisvõimaluste tutvustamiseks välismaal, Eestis õppida soovivatele rahvusvahelistele üliõpilaskandidaatidele sisestamismõeldud keele- ja akadeemilises valdkonnas ning ülikoolide kohustused seoses rahvusvaheliste üliõpilaste, õppejõudude ja teadlastega.

Rektorid andsid allkirja heade tavade leppele

Valiti kolm uut akadeemikut

Eesti Teaduste Akadeemia üldkogu valis kolm uut akadeemikut.

Akadeemikuks tehnika- ja informaatikateaduste alal valiti me-refüüsik, TTÜ Küberneetika Instituudi professor Tarmo Soomere, loodusteaduste ja meditsiini alal keemik, TTÜ matemaatika-loodusteaduskonna professor Mati Karelson, ning humanitaarteaduste alal kirjandusteadlane Jaan Undusk.

TTÜ rektor Peep Sürje: "Me oleme rõõmsad, et kolmest valitud akadeemikust kaks töötab Tallinna Tehnikaülikoolis. See on tugev tunnus meie teadusele!"

Akadeemikud valiti 16 kandidaadi seast. Valituks osutumine eeldas vähemalt kahte kolmandikku suurt kogul viibinud akadeemikute häältest ning arvukaid ulatuslikke ja prestiižseid teaduspublikatsioone.

Tarmo Soomere

Mati Karelson

ROBOTEXi võit jäi koju!

Robotex 2007 parima, TTÜ võistkonna Viplala (Andres Ormisson, Andres Vahter, Rasmus Raag, Siim Viilup ja Veigo Evard) ronivat robotit kommenteerivad Robotex 2007 moderaator, TTÜ infotehnoloogia teaduskonna professor Maarja Kruusmaa ja žürii esimees Aare Baumer. Prof Kruusmaa kinnitustel muudis selleaastase Robotexi haaravaks just konkreetne ja hõlpsalt hinnatav robotite võistlusülesanne, mis tegi kogu võistluse hoogsaks ja publikule põnevalt jälgitavaks.

Tallinna Tehnikaülikooli, Tartu Ülikooli ja IT Kolledži korraldatud robotivõistluse Robotex 2007 võitis seekord TTÜ võistkond Viplala. Teisele kohale tuli IT Kolledži võistkond Diablo, kolmandale kohale Team Helina ja Püha Vaim 4000 Tartu Ülikoolist.

Eriauhinnad said: parim gümnaasiumi võistkond – Nõo Gümnaasiumi võistkond robotitega Osaleja ja Proovija; IT Kolledži

eriauhind kõige rohkem töökindlust üles näidanud robotile ja TÕ parim võistkond – Team Helina ja Püha Vaim 4000; kõige innovaatilisema roboti eriauhind – FuruKitsune, ITK.

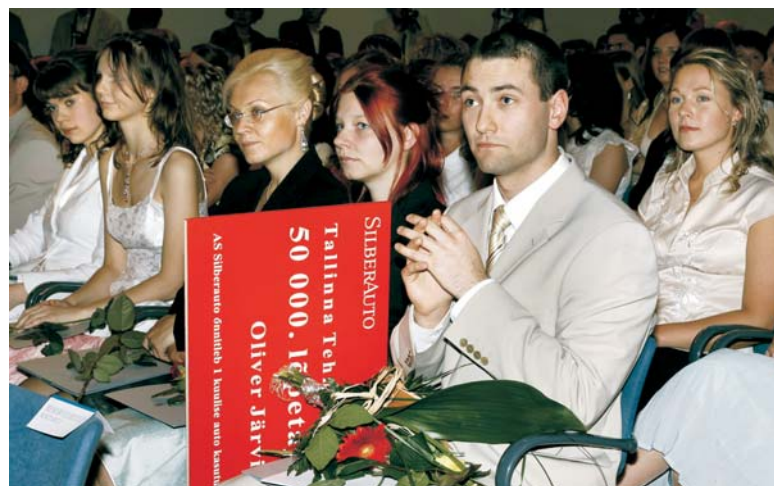
Sel aastal võistlesid robotid kõieronimises. Paarkümmend võistlustules olnud robotit pidid leidma 2,5-meetrise kõie, sellest üles ronima ning viis sekundit tipus püsima.

Robotexi eesmärgiks on anda tudengitele praktilisi kogemusi mehhatroonikasüsteemide ehitamisel, meeskonnatöös ja interdistsiplinaarsetes projektides, ning tehnikahariduse propageerimine. Võistkondades võivad osaleda kõik tudengid, kellel on teadmisi mehaanikas, mikroprotsessortechnikas või programmeerimises.

Tallinna Tehnikaülikooli lõpetab talvisel sessioonil kokku 459 tudengit, neist bakalaureuseõppe lõpetajaid on 212, rakendus kõrgharidusõppes 112, magistrakraadi saavad 135 noort. Kiitusega diplomid – cum laude – saavad 22 tudengit. Rahvusvaheliste õppekavade lõpetajaid on Hiinast, Bangladeshist, Saksamaalt ja Soomest.

Kokku on 2007. aastal Tehnikaülikooli diplomi saanud 1819 lõpetajat, neist bakalaureuseõppes 925, diplom- ja rakendus kõrgharidusõppes 350, magistrõppes 511 ja doktoriõppes 33.

Talvine "saak"

Kevadine "saak" andis ülikoolile 50 000. lõpetaja, kelleks oli Oliver Järvi.

Talvised lõpuaktused

Kolmapäeval, 19. detsembril kell 10.00 – ehitus- ja mehaanika-teaduskond, kell 12.00 – TTÜ Tallinna Kolledž, kell 14.00 – majandusteaduskond;

Neljapäeval, 20. detsembril kell 11.00 – humanitaar-, energeetika-, keemia- ja materjalitehnoloogia-

ning matemaatika-loodusteaduskond; kell 14.00 infotehnoloogia teaduskond.

Reedel, 21. detsembril kell 14.00 – TTÜ Kuressaare Kolledži Kuressaares.

Ülekannet aktustest on võimalik jälgida aadressil <http://video.ttu.ee>

Loe ...

• 50 aastat järjepidevat teadustegevust TTÜs **Lk 2**

• Teeviit juhatab tulevikku **Lk 3**

• TTÜ Miss 2007 Liis Getter Silberg Koreas ülemaailmsel tudengite missivõistlustel **Lk 3**

• TTÜ Akadeemiline Naiskoor kilbiga Kreekast **Lk 4**

Avaveerg

Head kolleegid, kallid üliõpilased!

Kohe on ajalooks saamas 2007. aasta, mis tõi meile kõigile palju rõõmu ja oli igati tõine.

Rektorina on mul eriti hea meel selle üle, et kevadisel lõpuaktusel andsin kätte viiekümnetuhandenda diplomid, mille sai Oliver Järvik keemia-materjalitehnoloogia teaduskonnast. Kui mõelda, milline võimas armee on 50 000 valdavalt tehnika- ja majandusharidusega spetsialisti, siis saab selgeks, kelle mõistuse ja kätega on rajatud meie riigi majandus.

Kuigi lõpetajate arv kasvab, olen jätkuvalt väga mures meie doktoriõppe kesise tulemuslikkuse pärast – kuidagi ei suuda me arengukavas ette nähtud rajajooneni jõuda. Doktoriope pole hetkel eriti populaarne, sest sellesse kätkevad tööd ja vaeva ei korva hilisem tagasihoidlik palganumber. Kuid siingi on mul heameel tõeada, et jää on hakanud liikuma. Uuel aastal tõusevad kõigil ülikooli töötajatel palgad. Eriti meeldiv on väärtustada nende tööd, kes seni on pidanud alampalgaga hakkama saama.

Meie vilistlaste ning teiste tehnika- ja majandushariduse hea käekäigu eest muretsevate firmajuhtide abi ülikoolile on olnud tuntav: kaks korda aastas jagatavad Arengufondi ja Vilistlaskogu stipendiumid on saavutanud 2,4 miljoni krooni suuruse aastamahu. On sümbolne, et paljud parimad tudengid saavad õppetööks abi meie edukate vilistlaste juhitavalt firmadelt. Oleme ainus ülikool Eestis, kus selline süsteem nii edukalt toimib.

Olime õnnelikud, kui septembris, oma 89. sünnipäeval avasime peamiselt infotehnoloogia teaduskonnale kodus oleva II õppehoone renoveeritud ruumid, mille jaoks me riigilt abi ei palunud.

Käib hoogne ehitustegevus tudengite elukeskkonna parendamisel. Suvel lammutati Mustamäe vanim ehitis, meie II ühiselamu, ja lootus see sügisel uue ülesehitatuna tudengitele elamiseks anda, on meil praegust ehitustempot vaadates igati reaalne.

Algav 2008. aasta on meie ülikoolile juubelihõnguline, sest oleme oma riigiga eakaaslased. Plaanid on 90. sünnipäeva pidamiseks suured ja eks igaühest meist sõltu, kui palju me sellest täita suudame. Ma ei hakka praegu üles lugema kõiki selle sündmusega seotud üritusi, kuid loodan, et rõõm nendest saab olema meil ühine.

Täna kogu kollektiivi tehtud tubli töö eest ja soovimatu edu, jõudu, tervist ning õnne saabuval 2008. aastal! Täituse te soovid!

Peep Sürje
rektor

T&A

Märkimisväärne trükis TTÜ teadlastelt

Novembris nägi trükivalgust kirjastuse Springer väljaandel emeriitprofessor Ilmar Kleisi ja professor Priit Kulu monograafia *Solid Particle Erosion: Occurrence, Prediction and Control* (Erosioon tahkete osakeste toimetel).

Monograafia esmatrükik ilmub 2005. a TTÜ kirjastuselt, *Springeri* väljaanne on selle täiendatud trükis. Raamatu 1. ja 2. peatüki autor on Ilmar Kleis, 4. peatüki autor Priit Kulu ning 3. ja 5. peatükk on loodud ühiselt.

Monograafia võtab kokku TTÜs enam kui poole sajandi vältel tehtud erosiooniuringute tulemused. Tänapäev on kaitstud ligi poolsada erosioonialast dissertatsiooni, liiksaks on kaante vahele jõudnud üle saja tööstusettevõtte tellitud uurimistöö tulemused.

Eestis tõsis erosiooniprobleem päevakorda samaaegselt kahes valdkonnas. 1951. aastal võeti siliikaatbetooni tootmisel liiva-lubjasegu jahvatamiseks kasutusele desintegrator ja Narva lähedal hakasid kerkima soojuselektrijaamad, kus katlaid põletati kohaliku tuhrikast tolmpõlvkivi. Mõlema uude tehnoloogia kasutamine näitas, et erosioon kujuneb nende puhul valusaks küsimuseks. Lahendust olukorrale asusid 1955. a otsima masinaelementide ja soojustehnika kateedrid. 1970. aastatel lisandus neile metallide tehnoloogia kateeder ja pulbermetallurgia labor. Erosiooni uuringutega tegelevad tänapäeval materjalitehnika instituut (eesotsas Jakob Kübarsepa ja Priit Kuluga), mehhatroonikainstituut (Ilmar Kleis ja Toivo Pappel), soojustehnika instituut (Arvo Ots) jt.

Vajadus uue üldistava käsitluse järele oli tingitud eelkõige asjaolust, et enne 1990. aastaid olid TTÜ vastavasuunalisi uuringuid kajastavad trükised ja käsikirjalised aruanded enamuses eesti- või venekeelsed, seega Lääne teadlastele ja inseneridele tundmatud. Nüüd trükist tulnud monograafia tahabki materjali süsteemset kokku võtta ja ingliskeelsele lugejale kättesaadavaks teha.

Ainuse esitamisel on kinni peetud selle saamise ajalises, aga ühtlasi ka loogilisest järjestusest. Esmalt töökindla ja usaldusväärse katseaparatuuri väljatöötamine ja esitamise esimesest tsentrifugaalkiirendist (1957) kuni viimase versioonini (2003), seejärel erosiooni seaduspärasuste kindlakstegemine ja selle usaldusväärse kontrolli, materjalide ja pinnete kulumisuringute tulemused ning lõpuks meetmed erosiooni piiramiseks ja võimalikuks vältimiseks seadmeis.

Varaseim raamat antud valdkonnas Ilmar Kleisi kaasautorluses ilmus veerand sajandit tagasi (Beckmann, Kleis *Abtragverschleiss von Metallen*, 1983). Käesolev väljaanne on silmatorkav läbimurre Tallinna Tehnikaülikoolis tehtava uurimistöö tulemuste tutvustamisel rahvusvahelisele teadusühiskonnale.

Autorid Priit Kulu (vasakul) ja Ilmar Kleis

50 aastat järjepidevat teaduskorraldust TTÜs

Meenutab Kiira Parre

TTÜ juubeliüritusena tähistati 7. detsembril teadus- ja arendusosakonna eestvedamisel 50 aasta möödumist ülikooli järjepideva teaduskorralduse algusest. See ei tähenda muidugi, et ülikoolis on teadusega tegeldud vaid pool sajandit. Rõhuasetus selle aastapäeva tähistamisel oli järjepidevus ülikooli teadustegevuse korraldamisel.

Tehes tagasivaate ülikooli 90aastasessa ajalukku tuleb siiski tunnistada, et kohe algusaastatel ülikoolis – tolleaegses Tallinna Tehnikumis – otseselt teadusega ei tegeldud. 14. mail 1920 vastu võetud tehnikumi põhikirjas rõhutati tehnikumi kui õppeasutuse staatust ja miski ei viidanud sellele, et õppejõud peaksid tegelema teadusuuringutega.

Teadusuuringutele pandi ülikoolis alus alles 1923. aastal, kui tollasest Tallinna Tehnikumist asutati Riiklik Katsekoda. 2. aprillil 1924 vastu võetud Riikliku Katsekoja seadus sätestab Katsekoja ülesandeks teaduslik-tehniliste küsimuste lahendamise tööstuse, kaubanduse ja muul alal.

Kui aga rääkida teadustegevuse korraldusest, siis selle tegevuse ajalugu nii kaugele tagasi ei ulatu. Selle väite selgituseks teen tagasivaate ülikooli algusaastatesse just selles osas, mis puudutab teaduskorralduse arengut.

Järjepideva teaduskorralduse algus

Ülikooli kui teadusasutuse ülesannet märgiti 1936. a 25. juunil välja antud "Eesti Vabariigi Tallinna Tehnikainstituudi seaduses". Selles sätestati, et "Eesti Vabariigi Tallinna Tehnikainstituut on tehniline ülikool. Tema ülesanne on edendada teadust, ette valmistada tarvilikkude teadmiste ja oskustega varustatud inseneri ja arhitekti, teostada tehniliste probleemide uurimist ja lahendamist vastavalt kodumaa tarvidusele, viia tehnilist teadust ja oskust rahva hulka".

Alates 1936. aastast hakati õppetöö kõrval tõsisemat tähelepanu pöörama ka teadusloome elavdamisele. Tööd alustas 16 õppe- ja teaduslaborit. Otsest teadusuuringute koordineerimist ülikooli tasandil siiski veel ei olnud. Kuni 1938. aastani prorektori nimes mõistet "teadus" ei kasutatud. Küll aga oli aastatel 1938-1940 prorektorina töötanud Vladimir Paaveli ametinimetuseks juba "asetäitja õppe- ja teaduslikul alal".

1938. aastal nimetati tehnikum ümber Tallinna Tehnikaülikooliks. 1940. aasta alguses oli õppe- ja uurimislaborid juba 19 ning laboratooriumite oli pandud kohustus teha teadustuuringuid. 1941. aasta märtsis muutus uuesti ülikooli nimi – seekord Tallinna Polütehniliseks Instituudiks. Sama aasta alguses kinnitas ülikooli nõukogu esimesed teadusuuringute plaanid. Tööd alus-

tas aspirantuur. Kuigi sõja-aastatel ei jätkunud teadustööks vajalikke ressursse, ei katkenud uurimist siiski. Olulise tähtsuse omandasid sõjaliselt tähtsad ja ülesehituse seisukohalt olulised teemad.

Teadusliku uurimistöö sektori aeg
Teadustöö koordineerimiseks loodi 1946. aastal teadusliku uurimistöö sektor. TU sektor alustas tegevust 2. augustil 1946. Juhatajaks määrati dotsent Hugo Oengo. Teadustööd koordineerivaks ja juhtivaks struktuuriks kujunemine võttis aga aega enam kui kümme aastat. Esialgu oli sektori põhiliseks ülesandeks vaid lepinguliste uurimistööde registreerimine.

Kuni 1951. aastani töötas direktori kõrval endiselt vaid üks prorektor, kes vastutas nii õppe- kui teadustöö juhtimise eest. 1951. aastal moodustati seoses töökoormuse suurenemisega teadusprorektori ametikoht, teadusprorektori nimetati professor Valfrid Treier. 1954. aastal siiski teadusprorektori ametikoht koondati ning kuni 1957. aastani oli õppe- ja teadustöö juhtimine jälle ühe prorektori kätte koondatud.

1957. aastast, mil teadusprorektori ametikoht taastati, võib ülikooli teadustöö korraldust õigusega nimetada järjepidevaks, sest kuni tänaseni on teadust juhtiva prorektori ametikoht säilinud. 1957. a sai teadusprorektoriks tolleaegne masinaelementide kateedri juhataja Heino Lepikson, kes enne seda 1949-1957 oli koha-kaaslasena töötanud ka teadusliku uurimise sektori juhatajana. 31. juulil 1957. a omistati teadusliku uurimistöö sektorile teadusasutuse staatus. Ülikooli teadustöö intensiivsus ja algas seda toetava struktuuri areng. Professor Lepiksoni "valitsemisaeg" kestis 27 aastat – kuni 1984. aastani. Heino Lepiksoni juhtimisel kujundati välja ülikooli teadustöö põhisuuna, töötati välja vastavad perspektiivplaani, alustati lepingulise uurimistöö korraldamist. Sektori algusaastatel oli teaduse korraldamisega seotud siiski vaid suhteliselt väikesearvuline töötajate hulk (2-5 inimest).

1960ndate aastate lõpupoole tekkis vajadus sektoris teadustööd koordineeriva struktuuri laiendamiseks ja töö otsustati korraldada osakondade kaupa. Esialgu moodustati kolm osakonda:

- teaduslik-tehnilise informatsiooni osakond (hilisem teadusliku informatsiooni talitus)
- teaduslike laboratooriumite osakond (hilisem teadustöö organiseerimise ja planeerimise osakond)
- lepinguliste uurimistööde osakond

1960-ndaid aastaid võib TU sektori ajaloos nimetada probleem-laborite tekkimise ja arenemise ajaks 1957. aastal loodi ka esimene probleemlabor, 1965. aastast alustati tootmisharulaboratooriu-

T&A

rite rajamist. 1975. aasta lõpuks oli tollases Tallinna Polütehnilises Instituudis kokku viis probleemlaborit ja kuus tootmisharulaborit. Teadlaste uurimistööd toetas 1969. aastal moodustatud TU sektori konstrueerimis-eksperimentaalosakond.

Töö paremaks korraldamiseks moodustati sektori koosseisus 1972. aastal patendiosakond, 1973. aastal seoses välissidemete laienemisega välissuhete grupp ning 1974. aastal uurimistööde juurutamise ja rahvamajandusliku efektiivsuse osakond.

Uus aeg – uued vormid

Teadusliku uurimistöö sektor tegutses kuni 1993. aastani, mil ülikoolis viidi läbi struktuurireform. Haldus-tugistruktuuriüksuste arv oli vahepealsetel aastatel jõudsalt kasvanud, juhtimine muutus keeruliseks ning seetõttu otsustati haldusstruktuuri korrastada. Likvideeriti nii õppe- kui teadusosakond ja nende baasil moodustati õppe- ja teadusosakond, mille koosseisus tegutses edasi teadustalitus. Teadusprorektori ametikoht siiski säilis. 1984. aastast oli sel ametikohal Ilmar Kleis, 1991. aastast võttis ameti üle Rein Küttner.

Teadustalitus jätkas oma tegemisi – nõustas ülikooli teadlasi, analüüsis teadustegevust ja koostas aruandeid kuni aastani 2000, mil teadus- ja arendusprorektoriks valiti Peep Sürje. Uue prorektori eestvedamisel moodustati uuesti teadus- ja arendusosakond, mille koosseisus alustas tööd kolm eraldi talitust.

- teadustalitus – riigieelarvelise uurimistöö korraldamiseks
 - arendustalitus – sidemete arendamiseks ettevõtlus-sektoriga
 - välisprojektide talitus – koostöö arendamiseks välisriikide teadlastega ja Euroopa Liidu raamprogrammide projektide nõustamiseks.
2001. a osakond laienes seoses Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi finantseeritud SPINNO-programmiga. TTÜ Spinno projekti käivitamisega liitusid osakonnaga projekti spetsialistid.

Tänaseks on teadus- ja arendustegevust ülikoolis juhtimas kaks prorektorit – teadusprorektor Rein Vaikmäe ja arendusprorektor Andres Keevallik. Spinno-projekti baasil on loodud eraldiseisv struktuuriüksus – tehnoloogia- ja innovatsioonikeskus. Keskuse koordineerida on lepinguline uurimistöö Eesti ettevõtlussektoriga ja tehnoloogia- ja arendusosakond aga keskendunud riigieelarvelise uurimistöö ja intellektuaalomandi kaitse korraldamine ning Euroopa Liidu struktuurifondidest ja Euroopa Komisjoni rahastatavate projektitaotluste koostamise ning projektide täitmise nõustamisele.

Osakonnal on läbi aegade olnud kaks olulist ülesannet: pakuda igakülgset abi meie akadeemilise struktuuri töötajatele – teadlastele ja õppejõududele – teadustegevuse finantseerimise taotlemisel ning uurimisprojektide täitmiseks vajalike bürokratlike toimingute nõustamisel ja teise olulise ülesandena tagada ülikooli juhtkonnale vajalik jooksev ülevaade ülikooli teadustegevusest ning analüüsida selle tulemuslikkust. Osakonna juhatajana olen kindel, et suudame nende ülesannetega ka edaspidi edukalt toime tulla.

Kiira Parre
teadus- ja arendusosakonna juhataja

Ülikool&Ühiskond

Eesti kõrgkoolid tahavad säilitada eestikeelset õpet

28. novembril Tallinna Tehnikaülikoolis kogunenud avalik-õiguslike ülikoolide, rakenduskõrgkoolide ja eraülikoolide rektorite nõukogude esimehed Peep Sürje, Mati Lukas ja Peeter Mürsepp allkirjastasid 13. novembril kooskõlastatud ühisdeklaratsiooni, mille kohaselt ülikoolid ja rakenduskõrgkoolid on valmis kokkulepeteks eesmärgiga säilitada kvaliteetne eestikeelne kõrgharidus, kasutada otstarbekamalt intellektuaalset ressursi ning korrastada kõrgharidusruumi.

"Allkirjastatud pöördumine kajastab Eesti kõrgkoolide ühist valmidust eestikeelse kõrghariduse edendamiseks ja ressursside otstarbekamaks kasutamiseks kõrgharidusruumi korrastamise teel, mille eelduseks on ühtse kõrgharidusseaduse väljatöötamine ja rakendamine," rõhutas TTÜ rektor Peep Sürje. "Kõige olulisemaks näitajaks kõrgharidusruumi korrastamise protsessis saab pida kvaliteeti, ütles ta. "Kvaliteedi hindamisel on vaja aga senisest enam kaasata rahvusvahelisi sõltumatuid eksperte ning jälgida, et toimuks õppekvaliteedi sisuline, mitte vormiline hindamine ja võrdlemine," lisas Sürje.

Kõrgkoolide juhtidele teeb muret ka kõrgkoolidesse astujate ebahütlane ettevalmistus, mis nõuaks suuremat tähelepanu osutamist gümnaasiumitaseme õppe kvaliteedile ja eesmärkidele.

Euroopa Liidu töötervishoiu ja -ohutuse strateegiast aastateks 2007-2012

Euroopa Ühenduse Komisjoni teatis "Töö kvaliteedi ja tootlikkuse parandamine: ühenduse töötervishoiu ja tööohutuse strateegia aastateks 2007-2012" on seadnud ambitsiooni-ka eesmärgi vähendada 2012. aastaks tööõnnetuste arvu 25 % protsenti 100 000 töötaja kohta.

Püstitatud eesmärgi saavutamist nähakse järgmist vihendite kaudu:

- Euroopa Liidu õigusaktide korrektne rakendamine;
- liikmesriikides õigusraamistiku kohandamine tööturu arenguga;
- liikmesriikide strateegiate arendamine ja rakendamise toetamine;
- töötajate käitumisharjumuste muutuste julgustamine ja tervisesse parema suhtumise edendamine;
- uute võimalike riskide tuvastamine ja hindamise meetodite loomine.

EL Regionide Komitee, mis esindab kõiki Euroopa Liidu 27 liikmesriiki, raportööriks on Uno Silberg ja eksperdikas Henn Tosso. Komitee strateegiadokumendi koostas töörühm, kuhu kuulusid Henn Tosso ja Piia Tint Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna ärikorralduse instituudi töökeskonnaga ja -ohutuse õppetoolist ja Kai Aava OÜst Energo Management. Strateegiadokument võeti vastu majandus- ja sotsiaalpoliitika (ECOS) komisjoni koosolekul 28. septembril 2007 ja plenaristungil 28. novembril 2007 Brüsselis.

EL Regionide Komitee majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjoni sekretariaat eesotsas Robert Ronstromiga avaldas oma tänu ja heakskiitu ka eestlastele nende panuse eest strateegiadokumendi väljatöötamisel.

Henn Tosso
Ärikorralduse instituut

Pildil autor

Tudengielu

Fotokonkurss tipikatele

TTÜ Fotoklubi kuulutab välja konkursi õppetööd ja tudengite vaba aega kujutavate piltide saamiseks TTÜ 90. juubeli puhul väljaantava fotoalbumi koostamiseks, mille paneb kokku TTÜ Fotoklubi.

Parimatele jagab TTÜ Fotoklubi auhindadena välja kokku 13 000 krooni, lisaks 1000 krooni väärtuses Fotoluksi kinkekaarte ja tasemel fotokoti, esikolmikule ja eriauhindadena ka mitu kasti A. Le Coq'i õlut. Võta kaamera kooli kaasa! Kaks ainukest tõsisemat tingimust piltidele on: pilt peab kujutama õppetööd ja vaba aega TTÜs (kuidas ja mida, seda piiraku vaid igaühe enda fantaasia); üleslaetava pildi pikema külje suurus peab olema 700px, kuid originaal peab olema maksimaalse võimaliku resolutsiooniga hilisema trüki jaoks. Fotode hindamisel arvestatakse ennekõike loovust ja originaalset lähenemist, temaatika oskustlikku ning omapärast kajastamist. Niisiis pead tööle ja pildistama, auhindad ootavad peremehi. Viimane päev piltide üleslaadimiseks on

1. veebruar 2008. Lisa oma pilt konkursile aadressil

http://fotoklubi.tipikas.ee/img_upload.php

Toredat pildistamist!

TTÜ Fotoklubi

Foto: Gerli Veermäe (Fotoklubi)

Suu magusaks!

Tipikad tunnustasid tipikaid

6. detsembril peeti Glehni lossis seitsmes tipikate jõuluball, kus anti kätte "Aasta Parim 2007" tiitlid. Õnnelikeks tiitlivõitjateks osutusid: Aasta Rebane 2007 – **Riina Hallik**, majandusteaduskonna üliõpilasnõukogu esimees; Aasta Tudeng 2007 – **Jaanis Palm**, üliõpilasesinduse revisjonikomisjoni esimees, TTÜ nõukogu liige ja tudengikonverentsi "EDU" projektijuht; Aasta Organisatsioon 2007 – **BEST-ESTONIA**; Aasta Idee 2007 – **TTÜ KINO**; Aasta Parim Reklaam TTÜle 2007 – **Vabadussamba võidutöö autorid on tipikad**; Aasta Huumor 2007 – **Õuna-tuumafüüsik**, Rene Reinu mäe skulptuur VI korpuse välis-trepil; Aasta Tippündmus 2007 – **uute ühikate ehituse algus**; Aasta Sponsor 2007 – **AS Eesti Energia**; Aasta Õppejõud 2007 – **Kairi Kasemets**, diferentsiaalvõrrandite õppejõud; TTÜ Tudengielu Eestvedaja 2007 – **Olavi Pihlamägi**, TTÜ Kultuurikeskuse tegevjuht.

Kärt Toomel
Kultuuritoimikonna esimees
TTÜ üliõpilasesindus

Foto: Priit Tiganik

Tehnikaülikooli maskotid Juuli ja Juulius õnnitlesid Aasta Rebaseks 2007 vallitud Riina Hallikut, majandusteaduskonna üliõpilasnõukogu esimeest.

Teeviit tulevikku

Novembrikuu viimasel nädalavahetusel oli Eesti Näituste Messikeskus kolm järjestikust päeva keskoolinoortest tulvil – toimus haridusmess Teeviit, aasta tipp-sündmus nendele, kellel ees elukutse- ja kõrgkoolivalik.

Teeviida projektijuhi hinnangul külastas tänavust messi 17 000 noort ning oma messiboksiga oli kohal 174 eksponenti, üks suurimatest oli Tallinna Tehnikaülikool. Kuidas organisatsiooni boks välja näeb, kui usutavalt ja kutsuvalt mõjuvad reklaammaterjalid, milliste näoilmeega inimesed mulle boksist vastu vaatavad – mõjutab meid meie visuaalse taju ehk nägemismeele kaudu. Millist hüpakkuvat infot ma seeki kuulen – jõuab meieni kuulismeele kaudu jne., seega ei saa ükski organisatsioon, kellele on oluline jõuda oma sihtgrupini, messil osalemist alahinnata.

Küsimuste küsimus: keda, kuhu ja kui palju?

Oluline on ka konsensus ja otsustus organisatsiooni enda sees – rääkides TTÜst, kus tegutseb

sellele sihtgrupile kaheksa teaduskonda, neli kolledžit, õppeosakond, avatud ülikool, Tehnoloogiakool, Linnalaager, rahvusvaheline õpe ning ligi sada erinevat eriala, spetsialiseerumist ning täiendõppevõimalust, lisaks mehhatroonikainstituudi projekt "Autonoomne ATV" ning Black-Jacki robot, unustamata sealjuures ka arendavat tudengielu, alustades esindusest, kultuuriklubist Ollalaa ning lõpetades TTÜ Autosporidklubiga on selge, et info, mida ja keda messil eksponeerida, on äärmiselt mitmekesine ja mahukas.

Kuidas see kõik kolme päeva ja ühte boksi ära mahutada, oli kahtlemata "küsimuste küsimus", mis tuli eelnevalt lahendada. Kõik algas messipinna suuruse valikust (54 m²) ning broneerimisest, mis tuli teha juba maikuus.

"TTÜ boks: vaat sellest asjast saan ma juba aru!"

Tagantjärele on heameel tõdeda, et TTÜ boks tervikuna (sh inimesed!) püüdis palju tähelepanu ja pälvis messikülastajate kiidusõnu. Kahtlemata aitas boksi õn-

nestumisele kaasa noorte disaineriite Hanna Karitsa ja Aap Piho mõtetöö, kellega meid seob koostöö juba eelmisest Teeviidast ja kelle kaasabil sai lahendatud nii mõnigi võimatu näiv ruumilahendus – mis muud, kui et usalda oma ala professionaali.

Kuid kõige olulisemaks õnnestumiskomponendiks pean kahtlemata meie usinaid-naeratavaid-tegutsevaid punastes TTÜ reklaamsärkides tudengeid (tõele au andes – seltsis olid ka mõned töötajad), kes messiboksi leti ees ja taga väsimatult TTÜ maine eest hea seisid. Tänu nende osavale tegutsemisele ja TTÜ kunstniku hoogsale pintsli tõmbele läksid meie reklaammaterjalid "nagu soojad said". Lisaks teaduskondade meenetele ja materjalidele jagas TTÜ üldine vastuvõtuturundus külastajatele üle 3000 eestikeelse ning üle 1500 venekeelse "Sisseastuja teatmiku".

Muusikalise meelelahutuse eest hoolitsesid "Tehnoloogias – tipikate kultuurse vabaaja boksipool" kultuuriklubi Ollalaa muusikamiksijad ja rahvast hoidis elevil messi "kuumim paar" Juulit-Juulius. Tehnikahuvilistes tekitasid võrdset elevust ATV, kaarte jagav robot, aga eriti 300 kg kaaluv automootor, mille kohta üks messikülastaja teisele tunnustavalt sõnas ja mille siinkirjutaja kõrv isiklikult fikseeris – "vaat sellest asjast saan ma juba aru!"

Maris Lehtmets
vastuvõtu turundusjuht

TTÜ Miss esindas Koreas väarikalt Eestit

Eesti neid on maailma iludusvõistlustel ikka ilma teinud. Millal Teil, Liis Getter Silberg, see meeldiv katsumus tuli läbi teha?

Miss University World peeti 9. oktoobrist 2. novembrini Koreas. Seda peetakse maailmas tähtsuselt neljandaks missivõistluseks. Selle aja jooksul oli võimalus käia ka Põhja-Koreas ja tutvuda sealse elu-oluga.

Mida selle kuu aja jooksul jõudsite näha ja milles kaasa lüüa?

Korraldati moeõõsuid, aga ka heategevusüritusi, millega toetati lapsi ja vanureid. Näiteks Põhja-Koreas müüsi meid, missid, suveniire, millest saadud tulu läks sealsetele lastele. Toimusid ka kaks foorumit, kus võeti vaatluse alla ülemaailmse rahu tagamine ja ajakohased keskkonnateemad.

Kuidas siis missivõistlus ise aset leidis?

Missivõistlus peeti ülekanedena Korea televisioonis, mida kanti üle ka paljudesse teistesse riikidesse. Minul õnnestus talendivooru tulemusena pääseda lõpp-finaali lavale, kus esitasin Jaapani-teemalise modernse tantsu. Olen tegelnud 17 aastat tantsuga, nii rahvatantsu kui klassikalise balletiga, nii et see oli mulle üsna loomulik valik. Lõpuks sain enda teada interneti-hääletusel üldjärjestuses seitsmenda koha.

Kas saadi seal ka aru, mis riigist Te olete pärit?

Sellega oli üks naljakas lugu. Kui olin alguses koos ühe Leedu tüdrukuga, siis sealsed tegelased ajasid kogu aeg meid sassi ja ütlesid, et tema on Lätist ja mina hoopis ... Ecuadorist. Läks tükk aega, enne kui suutsime korralda-

jaile selgeks teha, et oleme Eestist ja Leedust ning et sellised saadi on üldse olemas. Lõpuks maadi selgeks isegi meie nimed.

Kuidas saite läbi teiste tüdrukutega?

Nad oli üllatavalt lahked ja sõbralikud, kartsin hullemat. Ent küllap otsustas see, et olime kõik tudengid ja meie ettevõtmised ning katsumused olid ühesugused, siis saime lõpuks üsna lähedasteks. Siisamaani pean kirjavahetust nii Leedu kui Hispaania tüdrukuga.

Mis Koreas oli Teile ehk kõige ootamatum, üllatav?

Toit. See oli küll väga erinev meie omast, lausa võõrastav. Kõik, mis pidi olema soolane, oli hoopis magus, ja kõik magus osutus pipraseks. Tihtilugu pakuti meile näiteks kartulipüreed rosinatega. Muus osas oli elu-olu küllaltki sarnane meie omaga, Korea on tegelikult väga arenenud, kui

Põhja-Korea välja arvata. Ainult et inimesed tunduvad pisut kinnisemad, aga samas siiski sõbralikud.

Mis siis Põhja-Koreast meelde jäi?

Ma nägin üht meest, kes kündis põldu adraga ja vedas seda atra lehm. See oli väga šokeeriv tõdeda, et elatakse nagu sajandeid tagasi.

Mis saab Teist edasi?

Mind valiti TTÜ missiks 2006. aastal, kuid paistab, et nüüd tuleb seda tiitlit kanda ka terve järgmise aasta, sest uut missi pole kavas valida. Ent mis puutub elukutsesevalikusse, siis pole mõtteski rohkem missivõistlustele pühenduda, vaid kavatsen jätkata õpinguid informaatikateaduskonnas ja saada poolteise aasta pärast bakalaureuse kraad ning hakata tööle IT-alal, võib-olla isegi välismaal.

Vestles
Mart Ummelas

TTÜ Miss 2007 Liis Getter Silberg üliturvatuseltskonnas kahe maailma ehk kahe Korea piiril

Juubilar

Tiit Sinissaar 60

7. detsembril täitis 60 aastat äsasjel TTÜ kommunikatsiooniosakonna juhatajal Tiit Sinissaarel. Ehkki tema ametiaeg ülikoolis lõppes vaid nädalapäevade võrra varem, jäi temast järele sügav ja asjalik jälg Tehnikaülikooli ja Eesti ühiskonna toimivate suhete loomisel. Eesti poliitika töösiseks töömeheks ja tasakaalukaks õige asja ajajaks peetud Tiit oli VII, VIII ja IX Riigikogu liige, tänagi kuulub ta veel Tallinna linnavolikogusse Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonina.

Pikalt oli ta ringhäälingunõukogu esimees, ja seda just kriitilisel ajal, kui turueufooriast pöördesse sattunud koalitsioonikaaslastel ütlesid avalik-õiguslikku ringhäälingut tasulitada. Tiiduga see õnneks läbi ei läinud. Enne seda veel tõhus tegevus Eesti taasiseseisvumisel, eelkõige pöördelistel augustipäevadel Eesti Raadio vastutava toimetajana ning kaua enne seda Eesti huvide esindamine Moskvas, kus Tiit odiosse N. Liidu dokumente eestikeelsele lugejaile mõistetavaks (ja hoiatavaks) üritas teha. Läbi aastakümnete on Tiitu köitnud kaunid kunstid: kujutav kunst ja klassikaline muusika, eelkõige ooper.

Tiitu 60. eluaasta oli talle isiklikult erakordselt raske ning tema otsus aeg maha võtta inimlikult mõistetav. Sellest hoolimata jääb tuksuma arglik lootus, et Tiit Sinissaare väärtuslikud teadmised ja kaalukad elukogemused võiksid taas Tehnikaülikooli ja Eesti ühiskonna suhteid harmoonilisemale teineteisemõistmisele aidata. Praegune aeg klub tal oma laste – tütre, tuntud kirjandus- ja teatriinimese, ning kahe välismaal õpinguid jätkava poja – toetamiseks ja innustamiseks.

Kolleegid Tehnikaülikoolist

T&A

Parim teadusartikkel 2008

TTÜ rektor kuulutas välja konkursi Tallinna Tehnikaülikooli 2008. aasta teadusartikli valimiseks.

Konkurss viia läbi järgmise ajagraafikuga:

- nõuetekohaste materjalide esitamine teadus- ja arendusosakonda – 18. jaanuar 2008;
- materjalide läbivaatamiseks ekspertkomisjonide moodustamine – 25. jaanuar 2008;
- materjalide hindamine ekspertkomisjonides – 4. veebruar 2007;
- ekspertkomisjonide ettepanekute läbivaatamine teaduskomisjonis – 11. veebruar 2008;
- rektori otsus tulemuste kinnitamiseks ning preemia/stipendiumi määramiseks – 15. veebruar 2008.

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht
Mente et Manu

Ilmub aastast 1949

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
Tel 620 3615, faks 620 3591
E-mail: ajaleht@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/ajaleht>

Tegevtoimetaja Mart Ummelas
Infotoimetaja Kersti Vähi
Keeletoimetaja Helgi Arumaa
Makett ja küljendus Liivi Pettai
Fotod TTÜ
Trükikoda SpinPress

TTÜ Akadeemiline Naiskoor novembrikuises Ateenas, peadirigent Raul Talmaril peos koorifestivali hõbemedal.

Taidlus

TTÜ Akadeemiline Naiskoor kilbiga Kreekast

3.-11. novembrini viibis Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemiline Naiskoor reisil Kreekas.

Miks sõidab eestlane novembri alguses Kreekamaale? Kõige tavapärasemad vastused oleks loomulikult – päike, meri ja antiikkultuuri vaatamisväärsused. Kõik need populaarsed asjaolud muutuvad aga detailideks, kui reisile läheb koor, et osaleda XI Ateena rahvusvahelisel koorifestivalil.

Tuleb tunnistada, et meiegi päikesel põski ja käsivarsi paitada lasksime ja vahelduseks ajas umbes 2500 aastat tagasi pöördusime – iidse Mückeene nõlvadelt Peloponnesose mandariiniaedu ja oliivisaalid imetlesime. Epidauruse teatris lauluhäält proovisime ja Ateenale kõrgelt Akropolilt pilgu heitsime.

Peamine oli siiski laulmine ja koorikonkurss. Konkursil osales 23 koori 11 eri riigist. Meie koor osales kahes kategoorias – rahvalaulude ja (koos võistlevate nii mees- kui naiskooride) kategoorias.

Rahvalaulu kategoorias esitasime kaks Veljo Tormise laulu

“Lauliku lapsepõli” ja “Küla kuulub”, millest viimane oli festivali bukletis moondunud üsna huvitava pealkirjaga lauluks “Kula Ijumliil”. Võistles 17 koori ning neist 6 parimat said võrdväärse tunnustuse diplomi näol. Ka meid tunnustati diplomi vääriliseks!

Ühesoolistest kooridest oli osalemas 5 koori: lisaks meile naiskoor Ungarist ja meeskoorid Lätist, Põhja-Iirimaalt ning Kreekast. Pälvistime žüriilt 80,11 punkti, mis oli kategooria parim ja kõigi kooride hulgas kolmas tulemus ning andis hõbemedali. Vastaval diplomil oli küll näpuvea tõttu kirjas, et autasu kuuluks justkui Tallinna Ülikooli Naiskoorile, kuid medalit sõsarkoorile ikka loovutada ei tahaks, ega neid võideta ju iga päev.

Konkursi *Grand Prix* läks põhjanaabritele – Helsingi segakoorige “Cantabile”. Meid jäi seekord võistlusest kõrgeima autasu nimel lahutama 4,9 punkti, aga ehk siis järgmisel konkursil...

Oleme tänulikud oma dirigentidele Raul Talmarile, Õnne-Ann Roosveele, hääleseadja Leelo Talvikule ja Tallinna Tehnikaülikoolile, kes aitasid meil anda endast parimat ja lasta kõlada eesti laulul Kreekas.

Reet Alapuu
Naiskoori kroonik
foto: Naiskoor

Soe oli meie naiskoori vastuvõtt kreeklaste poolt, aga nagu pildilt näha, vähemalt sama palav ka sealne päikeseline sügisilm antiiktemplite külastamise aegu.

Ajalehe **Mente et Manu** uue aasta esimene number ilmub 16. jaanuaril. Kaastööd palume kindlasti edastada 10. jaanuariks!

TOIMETUS TÄNAB KÕIKI OMA KAASTÖÖLISI JA HUVITUNUD LUGEJAJD, SOOVIDES NEILE RAHULIKKE JÕULE JA ILUSAT UUT AASTAT!

AKADEEMILISE PERSONALI ENESETÄIENDAMISE KONKURSS*

Eesmärk on tõsta Eesti avalik-õiguslike ülikoolide õppe- ja teadustöö kvaliteeti ning suurendada akadeemiliste kontaktide arvu.

Välislähetused võivad toimuda 1. juunist 2007 kuni 31. maini 2008. Osaleda võivad kõik TTÜ akadeemilised töötajad.

Taotluse hindamisel võetakse arvesse:

- selle vastavust projekti eesmärkidele,
- enesetäiendamise oodatavat tulemust,
- tulemuse vajalikkust ülikoolile,
- tulemuse saavutamise realistlikkust,
- kulutuste optimaalsust.

*Projekti „Eesti ülikoolide akadeemilise personali enesetäiendus- süsteemi loomine“ raames hüvitab Euroopa Sotsiaalfond (ESF) akadeemiliste töötajate välisülikoolides ning teadusasutustes enesetäiendamisega seotud kulusid 75% ulatuses. Ülejäänud 25% tuleb lähetatava struktuuriüksusel katta omafinantseeringuna.

Konkursist osavõtuks palume esitada struktuuriüksuse juhiga kooskõlastatud vormikohane taotlus ja vastuvõtva välismaa ülikooli või teadusasutuse kinnitus. Dokumentid palume esitada hiljemalt 31.01.2008 paberil TTÜ personaliosakonda projekti koordinaatorile (Hedvi Valgemäe, hedvi.valgemae@ttu.ee, Ehitajate tee 5 III korpuse ruum 105, Tallinn 19086). Täpsem info: <http://personal.ttu.ee/?konkurss>

